

SKÖTSELPLAN

STUREFORS NATURRESERVAT

FÖRORD

Föreliggande förslag till skötselplan har upprättats under 1983 och grundar sig på fältinventeringar under 1980 och 1982.

Skötselplanen är dels av översiktlig och dels av detaljerad typ. Den detaljerade planen har upprättats på de delar av reservatet där normalt skogsbruk skall bedrivas.

Planen omfattar tiden 1983 - 1993 men kan på vissa punkter behövas revideras om inplanering av mellanspett sker. Kompletterande anvisningar för skötseln av fornlämningarna behöver snarast upprättas och även en fotografisk dokumentation bör ske. Skötselplanen har upprättats av skogsvårdsstyrelsen i Östergötlands län och planförfattare har varit Bo Gustafason.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I Allmän beskrivning	5
1. Administrativa data	5
2. Grunden för beslutet	5
2.1 Reservatsföreskrifter	5
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	7
3.1 Naturförhållanden	7
3.3 Markanvändning	9
3.4 Tillgänglighet	9
3.5 Slitage och störningskänslighet	9
3.6 Anordningar för friluftslivet	9
3.7 Inventeringar m m	9
3.8 Byggnader m m	9
II Plandel	10
1. Disposition och skötsel av mark och vatten	10
1.1 Övergripande mål	10
1.2 Zonindelning och skötselanvisningar	10
1.3 Generella riktlinjer och åtgärder	10
1.3.1 Hävd av ekskog och slutna betade ekområden zonerna A, B och D (65,3 ha) ..	10
1.3.2 Hävd av kulturbeten och öppna betade ekhagmarker zon C (57,9 ha)	11
1.3.3 Hävd av skogsområdet zon E (8,6 ha)	11
1.3.4 Faunavård och jakt	12
1.3.5 Fiske	12
1.3.6 Fornvård	12
1.3.7 Byggnader, upplag	12
1.3.8 Fotografisk dokumentation	12
1.4 Detaljbehandling av zonerna A-E	12
2. Anordningar för rekreation och friluftsliv	15
2.1 Övergripande mål	15
2.2 Riktlinjer och åtgärder	15
2.2.1 Tillgänglighet	15
2.2.2 Frilufsplaneringar	15
2.2.3 Information	16

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	16
3. Dokumentation av utförda åtgärder.....	16
4. Revidering av skötselplanen.....	16
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	17
5.1 Bekostas av markägaren.....	17
5.2 Bekostas av staten.....	17

I Allmän beskrivning

1. Administrativa data

<u>Benämning:</u>	Sturefors naturreservat
<u>Skyddsform:</u>	Naturreservat
<u>Beslutsdatum:</u>	1983
<u>Socken:</u>	Vist
<u>Kommun:</u>	Linköping
<u>Fastighet:</u>	Sturefors 1:4
<u>Areal:</u>	131,8 hektar
<u>Markägare:</u>	Greve Nils Bielke, 590 54 STUREFORS
<u>Naturvårdsförvaltare:</u>	Skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren och länsstyrelsen
<u>Läge:</u>	Reservatet ligger vid Sturefors slott som är beläget på västra stranden av sjön Ärlången ca 13 km SO Linköping
<u>Arrendator</u>	Bröderna Karlsson, Sturefors gård, 590 54 STUREFORS, tel 013 - 524 77
<u>Karta:</u>	Ekonomisk karta nr 085 39 8F 3j Sturefors

Grund för beslut samt föreskrifter

2. Grunden för beslutet

I reservatsbeslutet anges att syftet med reservatet är att bevara områdets rika ekförekomster med tillhörande växt- och djurliv. Området är en väsentlig del av det s k Stora Rängen - Järnlundenområdet som i den fysiska riksplaneringen betecknats som riksintressant för den vetenskapliga naturvården. Syftet med förordnandet är att genom anpassning och begränsning i skogsbruk och hagmarksskötsel gynna ek och andra ädla lövträd för att därigenom i kombination med viss biotopvård bibehålla och förbättra förutsättningarna för ett rikt djur- och växtliv.

2.1 Reservatsföreskrifter

A För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8§ naturvårdslagen följande inskränkningar i markägarens och annan sakägares rätt att förfoga över mark tillhörande reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning. Undantag kan efter länsstyrelsens tillstånd göras för uppförande av ekonomi byggnader för jordbrukets behov,
- 2 bedriva täkt eller utföra annan åtgärd som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden,

- 3 anordna upplag annat än för jord- eller skogsbrukets behov,
- 4 anlägga väg,
- 5 dra fram luft- eller markledning utan länsstyrelsens tillstånd,
- 6 avverka annat än enligt anvisningar i fastställd skötselplan,
- 7 plantera eller så barrträd annat än inom områden som anvisas i skötselplanen,
- 8 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel i skogs och hagmarker,
- 9 tillföra konstgödsel i skogs- och hagmarker,
- 10 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 11 upplåta plats för camping eller husvagnsuppställning.

B Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till marken tåla att följande åtgärder vidtages inom reservatet.

- 1 Røjning och gallring för att gynna ek och andra lövträd.
- 2 Eventuellt nödvändiga åtgärder i form av bete och røjningar för att vårda hagmarker och andra betesmarker och för att frilägga fornlämningar.
- 3 Eventuella biotopvårdande åtgärder för att gynna växt- och djurlivet.
- 4 Anordningar för utmärkning av reservatet.

C Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- 1 hacka, gräva eller på annat sätt skada markytan eller fast naturföremål,
- 2 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd,
- 3 göra upp eld,
- 4 störa djurlivet genom exempelvis närgången fotografering av fågelbo, lya, gryt eller motsvarande, klättra i boträd,
- 5 framföra motordrivet fordon annat än på därför avsedda vägar,
- 6 tälta eller ställa upp husvagn,
- 7 medföra ej kopplad hund eller katt,
- 8 på störande sätt utnyttja radio, grammofon, bandspelare eller dylikt.

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Geologi

Området som är en nordlig utlöpare av sydsvenska höglandet är utformat som ett sprickdalslandskap med en nord-sydlig orientering. Moräntäckta bergryggar omväxlar med lerfyllda dalstråk. Jordtäcket uppe på höjdryggarna är tunt och på krönen går ofta berget i dagen. Områdets berggrund domineras av ögongranit, gnejsgranit och basisk leptit. Smärre inslag av grönsten förekommer här och var.

Vegetation

De långsträckta höjderna är bevuxna med framförallt ek, men också mycket lind och lönn återfinns. Här och var framförallt i anslutning till bergimpedimenten växer en del bestånd av gran och tall. Buskskiktet i ekskogen är varierande, men tre huvudtyper kan urskiljas, nämligen hasselbusksnår, snår med slån, nypon och/eller skogstry samt områden med ringa buskskikt. Reservatets centrala delar utgöres av trädlösa kulturbetesmarker och glesa ekhagmarker som betas av nötboskap.

En vegetationsanalys har genomfört 1980 av Per Sandén vid Linköpings universitet och återfinns i bilaga 9. Inplanterade ädelgranar i 40 - 50 års åldern finns på flers ställen. (Douglas- och silvergran).

Djurliv

Naturreservatet utgör den sista kända häckningsplatsen för mellanspett i landet. Den sista häckningen skedde 1981 och den sista observationen i landet skedde inom området i februari 1982.

Alg, rådjur, dovhjort, fälthare, räv och grävling förekommer i goda stammar.

Fågellivet är art- och individrikt. Förekomsten av olika hålbyggande arter som göktyta, skogsduva och större hackspett är påfallande rik vilket tyder på hög grad av orördhet. Ett naturligt fasanbestånd finns.

Övriga djurgrupper som kräldjur, insekter och mollusker är ej särskilt studerade. Den rikt differentierade floran, ekrikedomen, variationen av naturtyper, den relativa orördheten m m, talar dock för en rik lägre fauna.

Landskapsbild

De omväxlande naturförhållandena, topografin, det rika lövinslaget, närheten till vatten och sambandet med den kulturhistoriskt intressanta slottsmiljön gör att området har mycket stora estetiska värden. Området är också ett mycket utnyttjat strövområde.

Kulturhistoriska förhållanden

Odlingslandskapet är inom reservatet med säkerhet mycket gammalt. På karta från 1775 beskrivs den f d åkermarken i anslutning till landsvägen som kärr och movall. Dikning har skett och en vattenpump finns numera för att dränera området. På denna karta framgår att merparten av nu trädbevuxna partier år 1775 var bevuxna med ek. Även den s k ytterparken (zon D och E) var vid denna tidpunkt bevuxen med "vacker, dels gammal och dels ung ek, björk och aspskog". Nuvarande barrbestånd inom zon E har således inga äldre anor. Kartan återfinns som bilaga 8.

Området hyser även en stor mängd fornlämningar och beskrivningar på dessa finns i bilaga 7. Lämningarna som ofta är trädbevuxna består av gravvält, stensättningar och skålgrapsförekomster. Efter den gamla vägen Sturefors-Sundsbro återfinns en milsten.

3.3 Markanvändning

Bete med nötboskap förekommer inom de öppna kultur- och glesa ekhagmarkerna. Betesmarkerna är i god hävd. Vissa delar av de nuvarande betesmarkerna har brukats som åker till år 1975. Betesmarkerna arrenderas av bröderna Karlsson, Sturefors gård, 590 54 Sturefors, tel 013 - 524 77 eller 521 74. Skogsbruk i egentlig mening har inte förekommit inom reservatet i modern tid. Viss plockhuggning och avverkning av torr och döende barrskog har dock nyligen skett bl a i reservatets södra del (zon E) i anslutning till slottsparken. Jakten bedrivs av markägaren och tidigare förekom en ganska intensiv viltvård av bl a fasan, därom vittnar åtskilliga granremisser.

3.4 Tillgänglighet

Allmän väg går genom reservatet. Inga allmänna kommunikationer finns till reservatet. Buss går dock från Linköping till Vist samhälle beläget ca 1 km väster om reservatet. Den s k ytterparken (zon D och E) omgärdas mot landsvägen av en ca 1,5 m hög gärdesgård. Två grindar finns varför staketet ej kan anses vara hindrande.

3.5 Slitage och störningskänslighet

Det finns ingen risk för nedslitning av området även om den rika vårbloomningen lockar en del människor. Skulle inplantering av mellanspett bli aktuell kan tillträdesförbud bli aktuellt för vissa områden. Området närmast Vist samhälle är välbesökt och ett visst markslitage finns. Ev viss nedskräpning finns vid de tre parkeringsfickorna.

3.6 Anordningar för friluftslivet

Anordningar saknas för närvarande. Tre mindre parkeringsfickor finns inom området.

3.7 Inventeringar m m

En botanisk inventering från 1980 finns och är utförd av Per Sandén, Linköpings Universitet (bilaga 9). En fornminnesinventering från 1980 finns (bilaga 7). Adellövskogsinventering från 1980. Förrådsuppskattning av skog 1980.

3.8 Byggnader m m

De enda anläggningar som finns inom naturreservatet är en s k mjölkfålla och ett pumphus, vilka båda sköts och även i framtiden skall skötas av markägaren.

II Plandel

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet. Se avsnitt 2 "grunden för beslutet på sid 4.

1.2 Zonindelning och skötselanvisningar

Med hänsyn till markhistorik, ståndortsfaktorer och reservatsbeslutet har området delats in i fem zoner som i en del fall fått underavdelningar.

Zon A

Beskrivning: obetade ädellövskogsområden med insprängda bergimpediment. Ädellövskogen skall i princip lämnas till fri utveckling.

Zon B

Beskrivning: betade slutna ekskogsområden som utöver fortsatt bete och röjning av inträngande barrträd skall lämnas till fri utveckling.

Zon C

Beskrivning: betade kultur- och öppna ekhagmarker. Om betesdriften upphör bör C1 och C3 om möjligt beskogas med ek. C2 och C4 lämnas till fri utveckling.

Zon D

Beskrivning: ekblandskog som skall överföras till ädellövskog.

Zon E

Beskrivning: barrskog med lövinblandning.

1.3 Generella riktlinjer och åtgärder

1.3.1 Hävd av ekskog och slutna betade ekområden zonerna A, B och D (65,3 ha)

Mål:

Zonerna A, B och D. Fri utveckling av ekar och andra ädla lövträd för att bibehålla och förbättra förutsättningarna för ett rikt djur- och växtliv. Delområde C2: Om intresset att utnyttja marken för jordbruksproduktion upphör finns inget skäl att från naturvårdssynpunkt att fortsätta bortpumpningen av vattnet. Området lämnas då till fri utveckling.

Riktlinjer och åtgärder:

Skötselåtgärder i syfte att gynna ek och andra ädla lövträd skall och får ske enligt detaljanvisningar i avsnitt 1.4*

Utöver dessa detaljanvisningar gäller följande:

1. Provinierser. Endast ekollon och plantor av östgötsk härstamning bör användas.
2. Främmande trädslag får enligt länsstyrelsens beslut inte införas.
3. Konstgödsling får enligt länsstyrelsens beslut ej ske.
4. Kemiska eller biologiska bekämpningsmedel får enligt länsstyrelsens beslut ej användas.

5. Vindfällan, avbrutna grenar och torra träd av barrträd skall med tanke på den lägre faunan alltid sparas.

6. Bete får inte förekomma inom zon A.

7. All stämpling och utsyning skall ske av naturvårdsförvaltaren och bekostas av staten (se punkt 5.1 Finansiering).

1.3.2 Hävd av kulturbeten och öppna betade ekhagmarker zon C (57,9 ha)

Mål:

Öppna betesmarker och ekhagmarker. Om betesdriften upphör bör om möjligt området överföras till ekskog. Delområde C2 lämnas till fri utveckling.

Riktlinjer och åtgärder:

Åtgärder i syfte att gynna öppna betes och ekhagmarker skall ske enligt detaljanvisningar i avsnitt 1.4.

Utöver dessa anvisningar skall följande gälla:

1. Provinieniser. Endast ekollon och plantor av östgötsk härstamning bör användas.
2. Främmande trädslag får enligt länsstyrelsens beslut inte införas.
3. Konstgödsling får enligt länsstyrelsens beslut ej ske inom område C3.
4. Vindfällan och grövre nedblåsta grenar av ek kan med fördel kvarlämnas.
5. Kemiska eller biologiska bekämpningsmedel får enligt länsstyrelsens beslut ej användas.
6. Bete bör försiggå och stimuleras.
7. Om parterna enas därom bör målsättningen vara att överföra område C1 till en gles ekhagmark.
8. Stängsel. Fällindelning och stängseldragning framgår av kartbilaga 4. Komplettering och nyuppsättning av stängsel i zonen yttergränser uppsätts och bekostas av naturvårdsförvaltaren. Stängsel gränsande mot skogbevuxen mark uppsätts med två taggtrådar och gränsande mot brukad åker av tre taggtrådar.
9. Ev stämpling och utsyning skall ske av naturvårdsförvaltaren och bekostas av staten.

1.3.3 Hävd av skogsområdet zon E (8,6 ha)

Mål:

Småskaligt barrskogsbruk med inslag av ädla lövträd. Fri utveckling av bergbranter och impediment.

Riktlinjer och åtgärder:

Föreslagna åtgärder och detaljanvisningar i avsnitt 1.4 i syfte att uppnå ovanstående mål repus inom § 21 SVL normala naturvårdshänsyn. Ingen ersättning har utgått för zon E.

Utöver detaljanvisningar i avsnitt 1.4 skall följande gälla:

1. Konstgödsling får enligt länsstyrelsens beslut ej ske.

2. Kemiska eller biologiska bekämpningsmedel får enligt länsstyrelsens beslut ej användas.
3. Vindfällan av och nedfallna grövre grenar från ädla lövträd skall sparas.
4. Spridda torrträd, ihåliga döda träd och boträd skall sparas.
5. All stämpling och utsyning skall ske av naturvårdsförvaltaren och bekostas av staten.

1.3.4 Faunavård och jakt

Riktlinjer:

Enligt länsstyrelsens beslut förpliktigas markägaren tåla biotopvårdande åtgärder för att gynna djurlivet. Skogliga och andra arbetsföretag skall utföras under sådan tid på året och på sådant sätt att risken för allvarliga störningar för faunan undviks. Inplantering av mellanspett kan bli aktuell inom reservatet. Denna fråga utreds f n av naturvårdsverket.

Jakten disponeras av markägaren enligt reglerna i jaktlagstiftningen. Viltvården sköts av markägaren. Viltremisser får anläggas dock endast med inom reservatet naturligt förekommande träd- och buskarter.

1.3.5 Fiske

Vattenområdet ingår ej i reservatet. Husbehovsfiske i anslutning till reservatet bedrivs av markägaren.

1.3.6 Fornvård

Inom naturreservatet finns åtskilliga fornlämningar. Två av dem är arealmässigt stora och lämningarna är här ofta be vuxna med ädla lövträd. Anvisningar för skötseln av fornlämningarnas bör upprättas av länsantikvarien.

1.3.7 Byggnader, upplag

Enligt länsstyrelsens beslut är det förbjudet att uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning. Undantag kan göras efter tillstånd av länsstyrelsen för uppförande av ekonomibygnader för jordbrukets behov. Upplag får inte förekomma annat än för jord- och skogsbrukets behov.

1.3.8 Fotografisk dokumentation

Fotografisk dokumentation saknas. Under sommaren 1983 bör en sådan utföras.

1.4 Detaljbehandling av zonerna A-E

Zon A (areal 33,5 ha)

Beskrivning: Obetade ädellövskogsområden med insprängda bergimpediment. Ofta finns ett rikt utvecklat buskskikt av hassel. Fläckvis finns inslag av gammal gran på såväl på de produktiva partierna som på impedimenten. Yngre trädgrupper finns av i första hand björk, asp. Ett parti med askinslag finns i det västra området närmast Vist samhälle. Bergspartierna be vuxna med tall, gran och en. Området hyser även många fornlämningar. Se bilaga.

För ca 20 - 30 år sedan anlades ett antal viltremisser av gran vilka sedan toppats. I många fall har dessa remisser vuxit sig så höga att ekarna trängs. Bete får inte ske.

Mål: Ädellövskog där ekar och andra ädla lövträd lämnas till fri utveckling.

Engångsåtgärd: Gran, såväl ädel som yngre kan om markägaren så önskar avverkas inom de produktiva delarna. Äldre granar och tallar av solitär typ och som ej stör ekarnas eller andra ädla lövträd kan utan olägenhet sparas. Enstaka björkar mot vägen sparas.

På bergimpedimenten sparas allt barr. Granbeståndet i avd 46 får stå kvar tills det nått avverkningsmogen ålder. Anlagda granremisser som stör ekarna avverkas. Avverkade områden ska återbeskogas med ek. Inträngande gran bortröjes. I partier som ej domineras av ädla lövträd skall röjning utföras med syfte att få fram ett ädellövbestånd.

Underhållsåtgärd: Bortröjning av inträngande unggran på produktiv mark.

Zon B areal (14,2 ha)

Beskrivning: Betade slutna ekskogsområden utan eller med ringa buskskikt och med enstaka äldre granar. Området utgöres till stor del av bergspartier. På några ställen finns anlagda granremisser.

Mål: Ädellövskog där ekar och andra ädla lövträd lämnas till fri utveckling.

Engångsåtgärd: Såväl äldre som yngre granar kan om markägaren så önskar avverkas inom de produktiva delarna. Barr på impediment lämnas. Äldre granar och tallar av solitärtyp som ej stör ädla lövträd kan utan olägenhet sparas. Granremisser som tränger upp i ekkronorna skall avverkas. Återbeskogning skall ske genom självföryngring av ek på de små fläckar som kan bli aktuella. I partier som ej domineras av ädla lövträd skall röjning utföras med syfte att få fram ett ädellövbestånd.

Underhållsåtgärd: Bortröjning av inträngande gran.

Zon C1 och C2 (areal 39,5 ha)

Beskrivning: Kulturbeten i huvudsak på f d åkermark. De centrala delarna öster och väster om landsvägen betecknades på karta från 1775 som kärmark (se bilaga 8). Numer har dessa marker dikats och en pumpstation dränerar området. Grundvattnet tränger på ett flertal platser i dagen väster om vägen. Sånär som på inträngande aspsly mellan ekskoghalmarna väster om vägen saknas trädskikt. Tuvtätel dominerar betesmarkerna.

Mål: Betesmark. Från naturvårdssynpunkt vore det positivt om den öppna betesmarken inom C1 kunde omföras till ekhagmark med ett glest ekbestånd. En sådan åtgärd kräver dock markägarens medgivande. Om intresset att utnyttja C2 för jordbruksproduktion upphör finns inget skäl från naturvårdssynpunkt att fortsätta bortpumpningen av vatten. Området lämnas då till fri utveckling.

Engångsåtgärd: Bortröjning eller ringbarkning av inträngande aspsly. Enstaka yngre ekar sparas om ovannämnda målformulering kan uppfyllas.

Underhållsåtgärd: Bete och slyrensning.

Zon C3 (areal 13,0 ha)

Beskrivning: Hagmarker be vuxna med medålders bredkroniga ekar ca 500 st. Området socialt attraktivt och genomkorsas av den gamla vägen till Sturefors. Aspsly tränger in i den västra kanten. Hela området betas. Konstgödsling får ej ske.

Mål: Gles ekhagmark.

Engångsåtgärd: Bortröjning eller ringbarkning av asp. Då ekarna i betesmarken är jämnåriga bör en förnygring ske genom plantering av ek. Plantorna måste då inhägnas. Inträngande nyponsnår får inte breda ut sig ytterligare utan röjs bort.

Underhållsåtgärd: Bete samt bortröjning av inträngande aspely.

Zon C4 (areal 5,5 ha)

Beskrivning: Öppen betad strandäng, bevuxen med starr, bladvass och jättegröe.

Mål: Öppen strandäng.

Engångsåtgärd: -

Underhållsåtgärd: Bete.

Zon D (areal 17,6 ha)

Beskrivning: Blandskog med ett relativt stort inslag av grövre ek. Partier finns av planterad gran, även douglasgran. Ett ca 0,1 ha stort alkärr finns i norr. Marken består av djup lera lämplig för ek eller andra ädla lövträd.

Mål: Ädellövskog.

Engångsåtgärd: Barrskogen avvecklas i den takt markägaren finner lämplig. Vid avverkningen får hyggen på upp till två hektars yta tas upp. Eken sparas. Impediment och även det lilla alkärret lämnas orört.

Underhållsåtgärd: Hyggerna får i huvudsak beskogas fritt. Inträngande barr skall kontinuerligt rensas bort och de ädla lövträden ständigt gynnas. För att slutmålet ädellövskog skall uppnås kan viss plantering eller sådd av ek och andra ädla lövträd behövas.

Zon E 1 (areal 1,7 ha)

Beskrivning: Bergrygg varav 0,3 ha är impediment. Området är bevuxet med gran i varierande ålder och med lågvuxen ek. Enstaka tallar finns. Stor höjdsiktning i trädbeståndet. Terrängen är blockig.

Mål: Blandskog med fin utveckling av bergbranter och bergimpediment.

Engångsåtgärd: Gran kan slutavverkas medan de äldre tallarna sparas som fröträd. Impediment och bergsluttningar lämnas orörda. Återbeskogning bör ske med tall. Självförnygrade ädla lövträd bör kvarlämnas vid kommande skogsbruksåtgärder.

Underhållsåtgärd: Normala skogsbruksåtgärder.

Zon E 2 (areal 4,5 ha)

Beskrivning: Den norra delen bergbunden och bevuxen med olikåldrig gran och äldre tall. Granen delvis torr och rötskadad. Inslag finns av yngre växtlig gran och med ek,

lönn, en, rönn och asp. Marken är blockig. Den södra delen är bevuxen med homogen äldre gran med inslag av tall, ek, björk och asp. Gran och tall är rötskadad.

Mål: Barrskog med inslag av ädla lövträd.

Engångsåtgärd: Området kan slutavverkas. Lämpliga fröträd av tall sparas och dessa tillåts senare att växa in i det kommande beståndet. Bergbranter lämnas orörda. Återbeskogning kan ske med tall eller gran. Självföryngrade ädla lövträd skall ingå i det kommande beståndet.

Underhållsåtgärd: Normala skogsbruksåtgärder.

Zon E 3 (areal 2,2 ha)

Beskrivning: Äldre tallskog växande i huvudsak på berg. Nyligen har all gran avverkats inom området. Inslag finns av lågvuxen ek, björk, al och en. I öster är det något försumpat.

Mål: Hällmarkstallskog.

Engångsåtgärd: -

Underhållsåtgärd: Normalt skogsbruk.

Zon E4 (areal 0,2 ha)

Beskrivning: Nyligen avverkat mindre hygge. En hel del uppslag av yngre lind.

Mål: Tallskog med inblandning av ädla lövträd.

Engångsåtgärd: Plantering med tall där lindplantor saknas.

Underhållsåtgärd: Normala skogsbruksåtgärder.

2. Anordningar för rekreation och friluftsliv.

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är att bevara och genom anpassning och begränsning i skogsbruk och hagmarksskötsel gynna ek och andra lövträd för att därigenom i kombination med viss biotopvård bibehålla och förbättra förutsättningarna för ett rikt djur- och växtliv. Med hänsyn till ändamålet med reservatet skall inga anläggningar för friluftslivet uppföras fränsett enkla anordningar som stängselövergångar och grindar samt P-platser.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Ändringar av nuvarande förhållande är inte aktuellt. Sker inplantering av mellanspett kan tillträdesförbud behöva införas för delar av reservatet.

2.2.2 Frilufsanordningar

Vandringsspår och leder:

Utöver grindar och genomgångar. Vandringsleder skall ej anordnas eller märkas ut. Grindar och genomgångar skall dock anordnas på de platser som anvisas på skötselplanekarta 2.

Parkeringsplatser:

De tre parkeringsfickorna som finns angivna på skötselplanekarta 2 uppgrusas genom naturvårdsförvaltarens försorg.

Sanitära anordningar och renhållning:

För närvarande behövs inga sanitära anordningar. Partier som nedskräpas av allmänheten städas genom naturvårdsförvaltarens försorg. Detta gäller främst de tre parkeringsfickorna.

Eldstäder:

Skall inte uppföras.

Byggnader m m

Enligt länsstyrelsens beslut får byggnader inte uppföras.

2.2.3 Information

Informationsskyltar skall uppsättas genom naturvårdsförvaltarens försorg på platser som anges i skötselplanekarta 2.

Folder ej aktuell för närvarande.

Tillsynsman behövs f n inte men kan bli aktuell om inplantering av mellanspett sker.

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SI5 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

3. Dokumentation av utförda åtgärder.

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

1. Zon
2. Utförd åtgärd inom respektive zon
3. År och månad för åtgärdens utförande
4. Kostnaden för naturvårdsförvaltningen
5. Finansiering (vårdanslag, AMS-medel)
6. Noteringar om åtgärdens effekt eller annat av intresse t ex besöksfrekvens.

Denns dokumentation skall utgöra underlag vid ev revidering av skötselplanen. Bilagd blankett "Dokumentation av utförda åtgärder" skall användas (bilags 10).

4. Revidering av skötselplanen.

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller angivna mål och riktlinjer för handen. De åtgärder som anges i planen kan dock behöva ses över vart 10:e år eller i övrigt när berörda parter anser det påkallat. Översynen gäller främst följande punkter.

1. Åtgärder inom zon E inom ramen för angivna mål och riktlinjer.
2. Behov av tillträdesförbud och kanalisering av besökare om inplantering sker av mellanspett.

3. Den sanitära sidan om besöksantalet blir stort.

5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

5.1 Bekostas av markägaren

a) Kostnader i samband med normal skötsel av jord och skog.

b) Skogliga åtgärder inom zon E.

c) Avverkningskostnad för det virke som utfaller i samband med åtgärder enligt skötselplanen och som ej kan betraktas som normala skogsbruksåtgärder. Vid försäljning av sådant virke skall förlust ej uppstå för markägaren.

d) Stängseluppsättning vid fällindelning om betet bedrivs i gårdens egen regi.

5.2 Bekostas av staten

a) Kostnader för samtliga skötselåtgärder som redovisas i skötselplanen och som ej kan hänföras till normalt jord eller skogsbruk.

b) Underskott vid avverkningar inom zonerna A, B, C och D, föranledda av speciella naturvårdskrav.

c) Eventuell ekplantering inom zonerna A, B, C och D samt ev inhägnad av plantorna.

d) All stämpling av skog.

e) Uppsättning och komplettering av ytterstängsel.

f) Grusning och skötsel av de tre parkeringsfickornas som utmärkts i skötselplanen.